

Sadržaj

1.	Uvod u proprioceptivnu neuromuskularnu facilitaciju	1
2.	Osnovni elementi facilitacije	3
2.1	Otpor	4
2.2	Iradijacija i pojačavanje	6
2.3	Manuelni kontakt	7
2.4	Položaj tela i mehanika tela	8
2.5	Verbalne (komande)	9
2.6	Vid	10
2.7	Trakcija i aproksimacija	10
2.8	Istezanje	11
2.9	"Tajming"	12
2.10	Modeli pokreta	14
3.	Tehnike	17
3.1	Ritmičko započinjanje	18
3.2	Kombinacija izotonika	19
3.3	Preusmeravanje antagonista	20
3.3.1	Dinamičko preusmeravanje	20
3.3.2	Stabilizirajuće preusmeravanje	22
3.3.3	Ritmička stabilizacija	23
3.4	Ponavljano istezanje (ponavljane kontrakcije)	24
3.4.1	Ponavljano istezanje od početka obima pokreta	24
3.4.2	Ponavljano istezanje u toku celog obima pokreta	25
3.5	Kontrakcija - relaksacija	27
3.6	Održavanje ravnoteže - relaksacija	28
3.7	Rezime PNF tehnika i njihovih ciljeva	30
4.	Lečenje bolesnika	33
4.1	Evalvacija	33
4.2	Ciljevi lečenja	35

4.3	Dizajniranje lečenja	36
4.4	Direktno i indirektno lečenje	36
4.4.1	Direktno lečenje	37
4.4.2	Indirektno lečenje	37
4.5	Procena	37
4.6	Planiranje lečenja	38
5.	Facilitacioni modeli pokreta	43
6.	Skapula i pelvis	47
6.1	Uvod	47
6.1.1	Primene	47
6.1.2	Dijagonalni pokret	48
6.1.3	Položaj bolesnika	49
6.1.4	Položaj terapeuta	49
6.1.5	Zahvati	50
6.1.6	Otpor	51
6.2	Modeli pokreta skapule	51
6.2.1	Anteriorna elevacija i posteriorna depresija	51
6.2.2	Anteriorna depresija i posteriorna elevacija	54
6.3	Modeli pokreta za pelvis	56
6.3.1	Anteriorna elevacija i posteriorna depresija	57
6.3.2	Anteriorna depresija i posteriorna elevacija	59
6.4	Simetrične, recipročne i asimetrične vežbe	62
6.4.1	Simetrično recipročna vežba: anteriorna elevacija posteriorna depresija skapule i pelvisa	63
6.4.2	Asimetrične vežbe: anteriorna elevacija - posteriorna depresija pelvisa sa prednjom depresijom - posteriornom elevacijom skapule	64
7.	Gornji ekstremiteti	67
7.1	Modeli pokreta ruke	67
7.1.1	Uvod	67
7.1.2	Fleksija - abdukcija- spoljašnja rotacija	69
7.1.3	Fleksija - abdukcija- spoljašnja rotacija sa fleksijom lakta	71
7.1.4	Fleksija - abdukcija - spoljašnja rotacija sa ekstenzi- jom lakta	74
7.1.5	Ekstenzija - addukcija - unutrašnja rotacija	76
7.1.6	Ekstenzija - addukcija - unutrašnja rotacija sa ekstenzijom lakta	78
7.1.7	Ekstenzija - addukcija - unutrašnja rotacija sa fleksijom lakta	79

7.1.8	Fleksija - addukcija - spoljašnja rotacija	81
7.1.9	Fleksija - addukcija - spoljašnja rotacija sa fleksijom lakta	83
7.1.10	Fleksija - addukcija - spoljašnja rotacija sa ekstenzijom lakta	85
7.1.11	Ekstenzija - abdukcija - unutrašnja rotacija	86
7.1.12	Ekstenzija - abdukcija - unutrašnja rotacija sa ekstenzijom lakta	89
7.1.13	Ekstenzija - abdukcija - unutrašnja rotacija sa fleksijom lakta	91
7.2	Vežbe potiskivanja i povlačenja	93
7.2.1	Ulnarno potiskivanje i povlačenje	94
7.2.2	Radijalno potiskivanje i povlačenje	95
7.3	Bilateralni modeli pokreta ruke	95
7.4	Promene položaja bolesnika	98
7.4.1	Modeli pokreta ruke u bočno - ležećem položaju	98
7.4.2	Modeli pokreta ruke u proniranom položaju sa osloncem na laktovima	98
7.4.3	Modeli pokreta ruke u sedećem položaju	99
7.4.4	Modeli pokreta ruke u puzećem položaju	100
7.4.5	Modeli pokreta ruke u klečećem položaju	101
8.	Donji ekstremitet	103
8.1	Modeli pokreta noge	103
8.1.1	Uvod	103
8.1.2	Fleksija - abdukcija - unutrašnja rotacija	105
8.1.3	Fleksija - abdukcija - unutrašnja rotacija sa fleksijom kolena	107
8.1.4	Fleksija - abdukcija - unutrašnja rotacija sa ekstenzijom kolena	109
8.1.5	Ekstenzija - addukcija - spoljašnja rotacija	111
8.1.6	Ekstenzija - addukcija - spoljašnja rotacija sa ekstenzijom kolena	114
8.1.7	Ekstenzija - addukcija - spoljašnja rotacija sa fleksijom kolena	116
8.1.8	Fleksija - addukcija - spoljašnja rotacija	117
8.1.9	Fleksija - addukcija - spoljašnja rotacija sa fleksijom kolena	119
8.1.10	Fleksija - addukcija - spoljašnja rotacija sa ekstenzijom kolena	121
8.1.11	Ekstenzija - abdukcija - unutrašnja rotacija	122
8.1.12	Ekstenzija - abdukcija - unutrašnja rotacija sa ekstenzijom kolena	124

8.1.13	Ekstenzija - abdukcija - unutrašnja rotacija sa fleksijom kolena	125
8.2	Promene položaja bolesnika	127
8.2.1	Modeli pokreta noge u sedećem položaju	128
8.2.2	Modeli pokreta noge u proniranom položaju	129
8.2.3	Modeli pokreta noge u bočno - ležećem položaju	131
8.2.4	Modeli pokreta noge u četvoronožnom položaju	133
8.2.5	Bilateralni modeli pokreta noge	136
9.	Vrat	141
9.1	Uvod	141
9.1.1	Dijagonalni pokret	141
9.1.2	Položaj bolesnika	143
9.1.3	Položaj terapeuta	143
9.1.4	Zahvati	143
9.1.5	Otpor	143
9.1.6	Normalan "tajming"	144
9.2	Fleksija - leva lateralna fleksija - leva rotacija	144
9.3	Ekstenzija - desna lateralna fleksija - desna rotacija	147
9.4	Rotacija vrata udesno	149
9.5	Vrat u funkciji trupa	149
9.5.1	Vrat u funkciji fleksije i ekstenzije trupa	151
9.5.2	Vrat u funkciji lateralne fleksije trupa udesno	151
10.	Trup	155
10.1	Uvod	155
10.1.1	Dijagonalni pokret	155
10.1.2	Položaj bolesnika	156
10.1.3	Otpor	156
10.1.4	Normalan "tajming"	156
10.1.5	"Tajming" radi naglašavanja	157
10.2	"Chopping" i "lifting"	157
10.2.1	"Chopping"	157
10.2.2	"Lifting"	159
10.3	Bilateralni modeli pokreta noge za trup	162
10.3.1	Bilateralna fleksija donjih ekstremiteta sa fleksijom kolena, za fleksiju donjeg dela trupa (udesno)	162
10.3.2	Bilateralna ekstenzija donjih ekstremiteta, sa ekstenzijom kolena, za ekstenziju donjeg dela trupa (ulevo)	164
10.3.3	Lateralna fleksija trupa	165
10.4	Kombinovani modeli pokreta trupa	167

11.	Aktivnosti na strunjači	169
11.1	Uvod: zašto su potrebne aktivnosti na strunjači?	169
11.2	Izvođenje aktivnosti na strunjači	169
11.3	Primeri aktivnosti na strunjači	170
11.3.1	Okretanje	170
11.3.2	Proniran položaj na laktovima (oslonac na podlaktice)	180
11.3.3	Sedenje na strani	183
11.3.4	Puzanje	186
11.3.5	Klečanje	191
11.3.6	Poluklečeći položaj	194
11.3.7	Prelazak iz četvorožnog položaja (lučni položaj na sve četiri) u stojeći položaj i obrnuto	196
11.3.8	Vežbanje u sedećem položaju	199
11.3.9	Most	202
12.	Uvežbavanje hoda	207
12.1	Uvod	207
12.2	Teorija uvežbavanja hoda	208
12.3	Procedure uvežbavanja hoda	209
12.3.1	Aproksimacija i istežanje	209
12.3.2	Primena aproksimacije i istežanja	210
12.4	Praktično uvežbavanje hoda	211
12.4.1	Faza pripreme	211
12.4.2	Ustajanje i sedanje	217
12.4.3	Stajanje	218
12.4.4	Hodanje	223
12.4.5	Ostale aktivnosti	229
13.	Vitalne funkcije	233
13.1	Uvod	233
13.1.1	Stimulacija i facilitacija	233
13.2	Facijalna muskulatura	233
13.3	Pokreti jezika	242
13.4	Gutanje	244
13.5	Poremećaji govora	245
13.6	Disanje	245
14.	Aktivnosti iz svakodnevnog života	249
15.	Rečnik	255